

UZASADNIENIE

Powód A. K. (1) w dniu 24 marca 2014 roku (data prezentaty Biura Podawczego) za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego z dniem 31 marca 2014 roku na rzecz syna S. K. wynikającego z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 09 września 2003 roku, w sprawie o sygn. akt I C 276/03, w kwocie 2.000 zł, następnie obniżonego wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 21 grudnia 2009 roku w sprawie o sygn. akt III RC 291/09 do kwoty 1.600 zł.

Po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym- na ostatniej rozprawie- pełnomocnik powoda wniósł o obniżenie alimentów do kwoty 600 zł, poczynając od 1. 09 2014 r.(k- 71).

W uzasadnieniu A. K. (1)wskazał, że uprawniony do pobierania świadczenia alimentacyjnego S. K.jest zdolny do samodzielnego egzystowania. Ukończył 25 lat, uzyskał bardzo dobre, wszechstronne wyższe wykształcenie. Realizował studia na kierunku prawo i stosunki międzynarodowe. Jest osobą zdrową i zdolną do podjęcia zarobkowego zatrudnienia. Ponadto podkreślono, iż pozwany S. K.wielokrotnie odrzucał propozycję darowizny 1/2 udziału we własności lokalu użytkowego nr (...)o powierzchni użytkowej (...)przy ulicy (...), dzięki któremu mógłby pozyskiwać dochody wynajmując go zapewniając sobie przychód niezbędny na pokrycie własnego utrzymania. (k. 2-3)

Pozwany S. K. wnosil o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swego stanowiska ponosił, iż dochody pozwanego nie wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania. S. K.nadmienił, że jest w trakcie kończenia studiów dziennych na (...)– na Wydziale Prawa, których ukończenie stwarza realną możliwość podjęcia zatrudnienia i uzyskania środków niezbędnych do samodzielnego utrzymywania się. Wskazał również, że jest na etapie kończenia pisanie pracy magisterskiej na drugim kierunku - Stosunki Międzynarodowe na Wydziale (...)(...). Pozwany zaznaczył, że A. K. (1)nie utrzymuje kontaktów z synem od kilku lat, wobec czego nie posiada wiedzy w zakresie zdrowia jaki i edukacji syna. Ponadto pozwany nadmienił, że faktycznie odmówił przyjęcia darowizny z uwagi, że nieruchomości była obciążona długami - 1/2 powierzchni lokalu została zlicytowana, a na drugiej części toczy się egzekucja komornicza. Pozwany podniósł, że A. K. (1)celowo prowadził działania zmierzające do zaniżenia własnych dochodów, aby uchylić się od obowiązku alimentacyjnego oraz innych należnych zobowiązań, wprowadzających w błąd Sąd i innych wierzycieli. Pozwany zaznaczył również, że powód od wielu lat nie reguluje w pełni swoich zobowiązań alimentacyjnych, toczy się przeciwko niemu egzekucja komornicza prowadzona przez komornika P. T.sygn. akt KMP 45/06. Potrącana przez komornika kwota 600 zł miesięcznie z pensji powoda jest jedynie 1/4 miesięcznych alimentów należnych pozwanemu i jego matce. Zdaniem pozwanego wykształcenie powoda oraz lata praktyki w zawodzie kucharza pozwala bez problemu na znalezienie kilkukrotnie bardziej dochodowej pracy niż otrzymywana przez powoda kwota stanowiąca odpowiednik minimalnego wynagrodzenia za pracę. (k. 24-25).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany S. K. ur. (...) jest synem powoda A. K. (1), pochodzącym z małżeństwa, którego rozwód orzeczono 2003 roku. W wyroku tym zasądzone zostały alimenty od powoda na rzecz małoletniego w kwocie po 2000 zł miesięcznie. Ponadto w wyroku tym zasądzone zostały alimenty na rzecz D. R. po 600 zł miesięcznie. Powód i pozwany od wielu lat nie utrzymują ze sobą kontaktów.

Wyrokiem z dnia 21 12 2009 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia sygn. akt III RC 291/09 obniżył alimenty należne od powoda A. K. (1) na rzecz syna S. K. do kwoty po 1600 zł miesięcznie poczynając od 17 września 2009 roku.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego k. 53 sygn. akt III RC 291/09)

Powód A. K. (1) wówczas miał 47 lat prowadził działalność gospodarczą - bar w centrum W., w którym zatrudniał dwóch pracowników. Zamieszkiwał u brata w B. w wynajmowanym pokoju o powierzchni 10-12 m², dokładał się do opłat za media ok. 400 zł (energia elektryczna i gaz), koszty wyżywienia pokrywał samodzielnie. Powód na mocy zawartego porozumienia z byłą żoną zobowiązał się spłacać po rozwodzie kredytu za mieszkanie. Ostatnią ratę spłacił w listopadzie 2007 r.. W 2008 r. powód złożył zeznanie podatkowe, w którym wykazał dochód w kwocie ok. 17 350 zł, przychód powoda wyniósł 287 756 zł. W rozliczeniu za 2009 r., w okresie od stycznia do października, powód wykazał obrót w wysokości 126 570,42 zł zaś dochód za ten okres 3 433,72 zł. Według wyliczeń powoda w okresie od maja do października 2009 r. z tytułu prowadzonej działalności poniósł on stratę w wysokości 5 981,50 zł. Miesięczny obrót prowadzonej działalności wynosił ok. 11 000 - 12 000 zł, koszty uzyskania przychodu to koszty wynagrodzenia pracowników (zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia), zakup towaru to ok. 3 000 - 4 000 zł. Telefon komórkowy powód wliczał w koszty uzyskania przychodu, podobnie czynsz za lokal (w wysokości 1 000 zł miesięcznie).

Wedle twierdzeń powoda spadek obrotów wynikał z faktu, że w ciągu ostatnich 5 lat większość klientów - firm, które obsługiwała jego firma, wyprowadziło się z centrum. Powód chciał wynająć lub sprzedać lokal, na co z kolei nie zgadzała się była żona, posiadająca 50 % udziału w nieruchomości. Wobec powoda toczyła się egzekucja należności w kwocie 23.000 zł. wraz z odsetkami na rzecz Miasta Stołecznego Warszawy. Miał on również zadłużenie wobec ZUS -u w kwocie 2.392 zł .plus 10.329,90 z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, oraz 33 614 zł z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie 4 społeczne. Zaległości w opłatach za lokal użytkowy przy ul. (...), gdzie mieścił się bar wynosiły na dzień 30 listopada 2009 r. 751, 60 zł oraz 14 612,83 zł. . Powód miał samochód marki H. (...)z 1995 r. (z akt III RC 291/09, zeznania powoda k. 47-51)

Pozwany miał wówczas 20 lat był studentem. Studiował na dwóch kierunkach w trybie stacjonarnym – na wydziale stosunków międzynarodowych oraz prawie. Prowadził wspólne gospodarstwo z matką, która nie pracowała, z uwagi na stan zdrowia po wypadku samochodowym. Otrzymywała niewielkie kwoty za statystowanie i alimenty od eks męża w wysokości 600 zł. Na swoje miesięczne utrzymanie wydawał 1000 zł wliczając do tej koszty kupna odzieży, żywności, książek. Studiując się na dwóch kierunkach jednocześnie nie był w stanie podjąć jakiegokolwiek pracy zarobkowej, zaś czas wakacyjny od lipca do września spędzał na odbywaniu obowiązkowych praktyk studenckich. (z akt IIIRC291/09 k. 50-51)

Obecna sytuacja materialna i bytowa stron przedstawia się w sposób następujący:

Powód A. K. (1) mieszka dalej u rodziny w B., płaci 400 zł za wynajem pokoju, nie stać go na wynajmowanie samodzielnego mieszkania. Do grudnia 2010 roku prowadził bar przy ulicy (...) w W.. Jednakże zlikwidował go, bo nie przynosił dochodów wystarczających na pokrycie długów i opłatę bieżących potrzeb, w tym alimentów. Na początku 2011 roku był bezrobotny, następnie pracował ok. 5-6 miesięcy w firmie która zajmowała się instalacjami elektrycznymi. W 2011 roku doszło do zlicytowania jego w 1/2 części nieruchomości przy ul. (...) należącej byłych małżonków. Obecnie powód zarabia 1620 zł brutto pracując w firmie zajmującej się organizacją imprez. Na zlecenia pracuje też w firmach cateringowych. Nie ma samochodu. Czasami wozi go kolega, z którym pracuje w tej samej firmie..

Pozwany S. K.ma obecnie 25 lat, wykształcenie wyższe, uzyskał tytuł magistra prawa po obronie pracy dyplomowej w dniu 08 12 2014 roku uzyskał z obrony oceną bardzo dobrą, średnia ze studiów 4,10. Studia prawnicze pięcioletnie ukończył w okresie sześciu lat Na kierunku - stosunki międzynarodowe uzyskał absolutorium i ma ukończyć pisać pracę magisterską na początku 2015 roku. Planuje zdawać na aplikację radcowską. Podjął pracę jako pracownik biurowy w (...), zatrudniony jest na umowę zlecenie, otrzymuje wynagrodzenie 1900 zł brutto miesięcznie Nie utrzymuje od 2010 roku kontaktów z ojcem. Otrzymywał stypendium socjalne w roku 2011 w kwocie 600 zł zaś w 2013 roku 800 zł. Do lutego 2014 roku otrzymywał pieniądze z funduszu alimentacyjnego w kwocie 500 zł. Zamieszkuje wspólnie z matką – D. R., która nie pracuje, posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, otrzymuje zasiłek z (...)u w wysokości 529 zł. Matka pozwanego sprzedała odziedziczone mieszkanie po swoim ojcu

przy ul. (...)w W.. Pieniądze w wysokości 90 000 zł przeznaczyła na spłatę zadłużeń, wynikających z podziału majątku porozwodowego i bieżące potrzeby.

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o zeznania powoda A. K. (1) k. 40-41v, 69-70, pozwanego S. K. k. 70-71v, oraz zaświadczenie z (...) k. 26, 38, 50, 51, 57, 65, 67, zaświadczenie o niepełnosprawności k. 27, zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach A. K. k. 32, PIT 34-34, decyzja k. 35, zaświadczenie z Urzędu Skarbowego k. 36, zaświadczenie o dokonanych wpłatach k.37, akt notarialny k. 79-81, akt notarialny dot. podziału majątku wspólnego k. 82-83, wezwanie do zapłaty należności k. 85.

W ocenie Sądu nie istnieją żadne przyczyny, które mogłyby podważyć moc dowodową znajdujących się w aktach sprawy dokumentów. Zostały one sporządzone przez podmioty uprawnione do ich wystawienia w sposób zgodny z przepisami prawa, a żadna ze stron nie zakwestionowała prawdziwości tych dokumentów ani prawidłowości ich sporządzenia. Zdaniem Sądu wszystkie te źródła dowodowe doprowadziły do poczynienia logicznych i wzajemnie uzupełniających się ustaleń faktycznych.

Zeznania stron nie budziły wątpliwości Sądu, w zakresie w jakim znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Złożone do akt dokumenty również nie budziły wątpliwości Sądu, podobnie jak materiał dowodowy zawarty w aktach tutejszego Sądu III RC 291/09.

Sąd zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego powództwo o obniżenie alimentów do kwoty 600 zł od dnia 1 09 2014 r jest zasadne.

Stosownie do przepisu art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci trwa więc do chwili osiągnięcia przez dziecko zdolności do samodzielnego utrzymywania się. Rodzice powinni umożliwić dziecku, stosownie do jego uzdolnień ukończenie studiów wyższych.

Obowiązek alimentacji, zwłaszcza rodziców wobec dzieci, z reguły utrzymuje się przez dłuższy czas. Towarzyszą temu nieodłącznie zmiany okoliczności, które kształtują zakres świadczeń alimentacyjnych. Z tego też powodu ustawodawca przewidział możliwość modyfikacji wysokości tychże świadczeń. Zgodnie z brzmieniem art. 138 k.r.o. w razie istotnej zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy wszelkie modyfikacje w statusie ekonomicznym stron mające wpływ zarówno na zwiększenie, jak i na zmniejszenie, zakresu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zwiększenie lub zmniejszenie zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Zmiana stosunków może więc doprowadzić zarówno do zmiany wysokości (podwyższenia lub obniżenia) obowiązku alimentacyjnego, jak i do jego wygaśnięcia. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 1974 roku (sygnatura akt II CO 9/74), przez pojęcie "stosunków" w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu (np. art. 133 i 135 kro). Zmiana zatem "stosunków" tak pojmowanych, bez potrzeby zajmowania się zagadnieniami szczególnymi, jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego. (...) Okoliczności te leżą niejako na zewnątrz stanu faktycznego, z którym prawo wiąże istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego".

Nadto należy podkreślić, iż nałożony na rodziców obowiązek alimentacyjny w stosunku do własnego dziecka podlega regulacji specjalnej i uprzywilejowanej. Uprzywilejowanie to wyraża się poprzez trwanie tego obowiązku do momentu zdobycia kwalifikacji zawodowych przez dziecko niezależnie od osiągniętego przez dziecko wieku. W tym miejscu

wskazać należy, że w uchwale z dnia 8 sierpnia 1980 r. Sąd Najwyższy stwierdził, iż „To uprzywilejowanie dziecka trwa tak długo, dopóki dziecko nie osiągnie samodzielności, tzn. dopóki nie zdobędzie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice muszą przeto łożyć na utrzymanie i wykształcenie dziecka, które mimo ukończenia 18 lat nadal zdobywa takie kwalifikacje, np. studiuje na wyższej uczelni, pod warunkiem jednak, że wykorzystuje ono ten czas rzeczywiście na naukę”. Powyższy kierunek utrzymany został w nowszym orzecznictwie, w którym Sąd Najwyższy stwierdził m. in., że „Rodzice pełnoletniego dziecka, które kontynuuje naukę, obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem niego.” (wyrok SN z dnia 27 stycznia 1999 r., II CKN 828/97, niepubl.) oraz „Należyte przygotowanie dziecka do przyszłej pracy zawodowej może także obejmować studia wyższe, jeżeli uzdolnienia dziecka, jego ambicje i wytrwałość okażą się wystarczające do tego, ażeby studia te nie tylko rozpocząć, ale i kontynuować i pomyślnie zakończyć. Zaktualizowany przez podjęcie studiów obowiązek alimentacyjny rodziców może jednakże ustać w razie braku pozytywnych wyników studiów.” (wyrok SN z dnia 12 lutego 1998 r., I CKN 499/97, niepubl.)

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż nastąpiła istotna zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, skutkująca obniżeniem świadczenia alimentacyjnego.

Co do zmiany stosunków odnośnie sytuacji powoda należy przyznać, iż niewątpliwie jest on w gorszej sytuacji, ponieważ definitywnie zakończył działalność gospodarczą i podjął zatrudnienie etatowe. Pracuje również na zlecenia w cateringu. Nie posiada żadnego majątku, część majątku w udziale 50% jaką posiadał w lokalu przy ulicy (...) w W. została zlicytowana przez komornika. Mieszka u brata bo nie stać go na samodzielne mieszkanie, nie ma samochodu. Ma zaległości w płaceniu alimentów na syna i byłą żonę. Jednakże jego możliwości zarobkowe jako doświadczonego kucharza, pracującego w przeszłości w renomowanych firmach takich jak Hotel (...) są zapewne większe aniżeli wynagrodzenie na poziomie najniższym krajowym, jakie aktualnie osiąga.

Natomiast sytuacja matki pozwanego (mimo tego, iż w dalszym ciągu nie pracuje) uległa poprawie, gdyż dysponuje środkami finansowymi ze sprzedaży mieszkania odziedziczonego po ojcu i może z tych środków wspomagać syna.

Największe zmiany zaszły jednak w sytuacji pozwanego, który we wrześniu 2014 r. pracował w (...)i otrzymywał kwotę 1.680 zł brutto. Wówczas też miał już absolutorium na Wydziale Prawa (...)przy przeszło rocznym opóźnieniu w ukończeniu studiów. Pracę magisterską obronił w grudniu 2014 r. Zamierza podjąć odpłatną aplikację radcowską i napisać pracę magisterską na Wydziale Stosunków Międzynarodowych (...) do stycznia 2015 r. Zdolności zarobkowe pozwanego - zdaniem Sądu - kształtują się w granicach osiąganych przez niego zarobków tj. ok. 1.500 zł – do 1.800 zł miesięcznie. Kwota 600 zł miesięcznie od ojca pozwoli na poniesienie opłat z tytułu aplikacji radcowskiej i dokończenie pisania pracy magisterskiej ze stosunków międzynarodowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.